

Kuntien verotulojen kehitys ja verotuksen muutokset

Kuntamarkkinat, 16.9.2021

Pekka Montell, @MontellPekka

Talousnäkymät kohentuivat kesällä

Myönteinen kehitys näkyi myös verotilityksissä

- Verovuoden 2021 ennakkoverojen kehitys on selvästi parantunut verrattuna toukokuun veroennustekehikon arvioihin.
 - Parantunut työllisyys ja sitä kautta parantunut arvioitu palkkasumman muutos vauhdittaa ansiotuloverotulojen positiivista kehitystä.
 - Palkkasumman arvioitu muutos vuodelle 2021 oli toukokuussa 2,8 %, joka nyt siis noin 4 %. Myös ensi vuodelle arvioitu samanlaista kasvua.
- Valtiolle tilitettävät pääomatuloverot kehittyvät todennäköisesti ennakonperinnässä sovellettavia jako-osuuksia selvästi paremmin.
 - Noususuhdanteessa arvopaperien myyntivoitot ja osinkojen jako yleistyy.
 - Kunnallisveron arvioitu negatiivinen jako-osuuden oikaisu verovuodelle on väistämätön.

**Miten pääomatuloverojen kehitys näkyy
veronsaajien jako-osuusoikaisuissa?**

**Miten parantunut työllisyys näkyy
palkkasummassa ja ansiotulojen
kehityksessä?**

Verovuoden 2020 ennakkotiedot 10.8.2021

Maksettavan veron kehitys toukokuun ennusteen mukainen

- Maksettavaa kunnallisveroa ”vain” noin 50 milj. euroa ennustettua enemmän.
- Lopullinen yhteisövero arviolta noin 40 milj. euroa parempi.
- Kuntakohtaiset vastaavat arviot toukokuulta osuivat pääosin myös hyvin → kevään tasauslaskelma vuodelle 2022 näin ollen ainakin oikeansuuntainen.



Verovuoden 2020 ennakkotiedot 10.8.2021

Veronpalautukset, jäännösverot sekä marraskuun maksuunpanotilitys

- Veronpalautusten ja jäännösverojen netto hyvin lähellä samat kun verovuoden 2019 vastaavat.
 - Pääosa veronpalautuksista peritään veronsaajilta pääosin elo- ja syyskuun verotilityksissä.
- Marraskuun maksuunpanotilitys hieman negatiivinen kuntien osalta, reilu -42 miljoonaa euroa.
 - Jako-osuus 62,41 % → 62,28 %
 - Oikaisu peritään marraskuun tilityksissä.

Veronsaajaryhmät	Koko maa	Valtio	Kunnat
Maksuunpantu veroja	32 292 813 008	9 262 545 131	20 111 344 279
Maksuunpanon mukainen ryhmäjako-osuus	1,00	0,2868	0,6228
Tilitetty 30.10.	31 960 000 000	9 095 816 000	19 946 236 000
Ennakkoperinnässä käytetty ryhmäjako-osuus	1,00	0,2846	0,6241
Uusi osuus tilitetystä määrästä		9 167 084 401	19 904 074 723
Oikaisu	0,00	71 268 401	-42 161 277
Oikaisu - %		0,8 %	-0,2 %
Veronpalautukset	2 530 000 000	725 679 710	1 575 635 452
Oikaisu- ja veronpalautusosuus yhteensä		-654 411 310	-1 617 796 729
Osuus - % tilitetystä määrästä	7,9 %	-7,2 %	-8,1 %

Sote-uudistuksen vaikutukset verotuloihin

Kunnallisveron veropohja 27.8.2021

- Valtion- ja kunnallisverotuksen veropohjat yhdistetään uudistuksessa siten, että tulosta tehtävät vähennykset myönnettäisiin samoin perustein ja saman suuruisena sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa.
 - Koskee kunnallisverotuksen perusvähennystä, ansiotulovähennystä ja opintorahavähennystä.
 - Eläketulovähennys myönnettäisiin samoin perustein ja saman suuruisena valtion- ja kunnallisverotuksessa.

VÄHENNYKSET	2022**	2023**	2024**	2025**
Palkansaajan vak.maksut	9 650	9 880	10 170	10 460
% palkoista	9,7	9,6	9,6	9,6
Vähennetyt matkakustan.	1 480	1 500	1 500	1 500
Muut tulonhankk. vähennykset	3 070	3 090	3 110	3 130
Eläketulovähennys	5 980	6 670	6 750	6 890
% eläkkeistä	16,82	18,18	17,83	17,67
Ansiotulovähennys	6 080	6 020	6 020	6 020
Perusvähennys	4 350	4 550	4 650	4 750
Vapaaeht. eläkem. + muut väh.	310	240	240	240
VÄHENNYKSET YHT.	30 920	31 950	32 440	32 990
Muutos %	1,3	3,3	1,5	1,7

Sote-uudistuksen vaikutukset verotuloihin

Kunnallisveron veropohja 27.8.2021

- Veroprosentin leikkaus (% -yksikköä) vuoden 2022 tasosta tehdään saman suuruisesti kaikilta kunnilta.
 - Kuntien verotusoikeuden rajaaminen yhtenä vuonna on PeV:n mukaan perusteltua.
- Työtulovähennys myönnettäisiin nykyiseen tapaan ensisijaisesti valtion tuloverosta, verotuksen parametrejä kuitenkin muutetaan.
- Valtion progressiivisen tuloveron tuotto kasvaa: nykyistä suurempi osuus verosta tehtävistä vähennyksistä siirtyy valtion verosta tehtäviksi.
 - Tästä johtuen kunnallisverosta vähennettävä osuus pienenee huomattavasti ja samalla kunnallisveron efektiivisyys paranee.

MAKSETTAVA KUNNALLISVERO		KOKO MAA , Milj. €		
VEROVUOSI	2022**	2023**	2024**	2025**
Ansiotulo - vähennykset	117 100	120 510	124 460	128 480
Tuloveroprosentti, painotettu ka	20,02	7,63	7,63	7,63
VERO (Tulon perusteella)	23 443	9 194	9 496	9 802
Työtulovähennys	1 570	154	156	152
Muut vähenn. verosta	273	20	20	20
Vähenn. verosta yhteensä	1 843	174	176	172
MAKSETTAVA VERO	21 600	9 020	9 320	9 630
Muutos %	3,7	-58,2	3,3	3,3

Sote-uudistuksen vaikutukset verotuloihin

Kunnallisveron tilitykset 27.8.2021

- Kunnallisveron ennakkoerot 2023 → laskee melkein 60 % samalla kun veropohja supistuu.
- Ennen verovuotta 2023 tilitettävät kunnallisverot tilitetään vanhoilla veroperusteilla ja korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja nostavat näin ollen hetkellisesti kunnallisveron tuottoa, lähinnä muutosvuosina 2023 ja 2024 (vihreät kohdat).

KUNNALLISVERON TILITYKSET		KOKO MAA , Milj.€		
TA -VUODEN ENNAKOT	2022**	2023**	2024**	2025**
Tilitys kunnille TA-vuodelta	19 770	8 260	8 570	8 860
Muutos %	3,7	-58,2	3,7	3,3
Osuus maksettavasta %	91,5	91,6	92,0	92,0
TILITYKSET ED. VUODELTA	2022**	2023**	2024**	2025**
Ennakot (tammi-lokakuu)	1 420	1 450	580	580
Maksuunpanotilitys + muut	60	70	30	30
Tilitys kunnille ed.vuodelta	1 480	1 520	610	610
TILITYKSET VUODELTA t-2	2022**	2023**	2024**	2025
Jäännösverot + muut	160	160	160	60
TILITYKSET AIK. VUOSILTA	2022**	2023**	2024**	2025**
Muut tilitykset	50	50	50	50
TILITYKSET YHTEENSÄ	21 460	9 990	9 390	9 580
Muutos %	3,7	-53,4	-6,0	2,0

Sote-uudistuksen vaikutukset verotuloihin

Kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuudet 27.10.2021

- Kunnan osuutta yhteisöverosta leikataan kolmanneksella ja siirretään hyvinvointialueiden rahoittamiseen.
 - Käytännössä tarkoittaa verovuoden 2022 ryhmäosuuden leikkaamista kolmanneksella (vaikutus vajaa 600 milj. euroa).
- Kuntaryhmän osuudet tarkistetaan myös jatkossa verovuosittain arvioidun yhteisöverotuoton mukaan.
 - Verovuosi 2023: 22,73 %
 - Verovuosi 2024: 21,71 %
 - Verovuosi 2025: 21,84 %

MAKSETTAVA YHTEISÖVERO		KOKO MAA , Milj.€			
VEROVUOSI	2022**	2023**	2024**	2024**	
VEROTETTAVA TULO	29 000	30 600	33 800	35 000	
Muutos %	4,7	5,5	10,5	3,6	
Yhteisöveroprosentti	20,0	20,0	20,0	20,0	
MAKSUUNPANTAVA VERO	5 800	6 120	6 760	7 000	
Yhtiöveron hyvitys	0	0	0	0	
MAKSETTAVA YHTEISÖVERO	5 800	6 120	6 760	7 000	
Kuntaryhmän osuus	0,3419	0,2273	0,2171	0,2181	
KUNTIEN OSUUS YHT.VEROSTA	1 980	1 390	1 470	1 530	
Muutos %	-19,5	-29,8	5,8	4,1	

HUOM! Toukokuun veroennustekehikko nykytilanteen mukaan

Sote-uudistuksen vaikutukset verotuloihin

Tilitettävät yhteisöverot 27.8.2021

- Yhteisöverot tilitetään verovuosien vahvistettujen jako-osuuksien mukaan.
 - Keskimäärin noin 75-80 % verovuoden yhteisöveroista tilitetään samana kalenterivuonna.
- Ennen verovuotta 2023 tilitettävät yhteisöverot tilitetään korkeammilla jako-osuuksilla ja nostavat näin ollen hetkellisesti yhteisöveron tuottoa lähinnä muutosvuosina 2023 ja 2024 (vihreät kohdat).

YHTEISÖVERON TILITYKSET				
TILIVUOSI	2022**	2023**	2024**	2025**
Verovuodelta 2019	0	0	0	0
Verovuodelta 2020	20	0	0	0
Verovuodelta 2021	350	20	0	0
Verovuodelta 2022	1 530	300	20	0
Verovuodelta 2023	70	1 060	220	10
Verovuodelta 2024		70	1 130	250
Verovuodelta 2025			60	1 180
Verovuodelta 2026				60
TILITYKSET YHTEENSÄ	1 970	1 450	1 430	1 500
Muutos %	-25,7	-26,4	-1,4	4,9

Verovuoden 2021 kiinteistöverojen erääntyminen

- Tämän hetken tiedon mukaan verovuoden 2021 kiinteistöveroja erääntyy tai on erääntynyt maksettavaksi seuraavasti:
 - heinäkuussa 442 milj. euroa
 - elokuussa 325 milj. euroa
 - syyskuussa 486 milj. euroa
 - lokakuussa 283 milj. euroa
 - marraskuussa 136 milj. euroa
 - joulukuussa 133 milj. euroa
 - tammikuussa 90 milj. euroa
 - helmikuussa 103 milj. euroa.
- Verovuoden 2021 maksuunpannun kiinteistöveron kokonaismäärä on tällä hetkellä 1 998 miljoonaa euroa, jossa lisäystä vuotta aiempaan 61 milj. euroa ja 3,2 prosenttia.

Budjettiriihen satoa

Kasvua tukevat verotoimet

- Kotitalousvähennyksen kotitaloustyön sekä hoiva- ja hoitotyön enimmäismäärää korotetaan 2 250 eurosta 3 500 euroon ja korvausprosenttia 40:stä 60:een kahdeksi vuodeksi
- Tutkimusyhteistyökannustin: 150 prosentin lisävähennys vuosina 2022-2027
- Kone- ja laiteinvestointien kaksinkertaista poisto- oikeutta jatketaan vuosille 2024-25
- Aikaisemmin päätetty korotetuista poistoista vuosina 2020-2023
- Yli 60-vuotiaiden aikaisemmin sovittua korotettua työtulovähennystä korotetaan porrastetusti.

Julkista taloutta vahvistavat verotoimet

- Korkovähennysrajoituksen kiristäminen
- Kiinteistösijoitusrahastojen tuloveromuutokset
- Arvonnousuvero
- Kaivosveron käyttöönotto euroa
 - Verotuotosta 60 % kaivosten sijaintikunnille
- Tupakkaveron lisäkorotus
- Terveysperusteista veroa valmistellaan vaiheittain

Kiinteistöverotuksen kokonaisuudistus

- Kiinteistöverotuksen kokonaisuudistus tähdätty 2023 verotukseen
- Pitää sisällään laajan arvostamisuudistuksen maapohjan ja rakennusten osalta, sekä veroprosenttien vaihteluvälien säätämisen
- Hallituksen esitys suunnitellaan annettavaksi viikolla 46
- Tarkoittanee käyttöönoton siirtymistä vuodelle 2024



Syksyn verotuksen tärkeät ajankohdat

- Syksyn KTO julkinen **27.9.2021** ja samalla julkaistaan myös veroennustekehikko.
 - Budjettiriihen veropäätökset ja VM:n päivitetty ennuste.
 - Syyskuun verotilitykset ja viikolla 38 julkaistavat ennakkotiedot.
- Verovuoden 2020 viimeiset ennakkotiedot viikoilla 41 ja 43, veroennustekehikon päivitykset tarpeen mukaan.
- Ensi vuoden veroprosentit tulee lain mukaan ilmoittaa viimeistään **17.11.2021**.



Pekka Montell

pekka.montell@kuntaliitto.fi

0440 851738

@MontellPekka



www.kuntaliitto.fi